

BENDRIEJI PREKIŲ TARIFINIO KLASIFIKAVIMO PRINCIPAI

KAS YRA PREKIŲ TARIFINIS KLASIFIKAVIMAS

Viena pagrindinių Europos Sąjungos muitų ir prekybos politikos įgyvendinimo sąlygų yra teisingas prekių tarifinis klasifikavimas. Nuo to, ar teisingai suklasifikuota prekė, priklauso, ar teisingai apskaičiuoti muitai ir kiti mokesčiai, ar taikytini netarifiniai draudimai ir apribojimai, ar prekė laikytina muitinės rizikos ar kitokios muitinės kontrolės objektu.

Taikant Bendrąjį muitų tarifą prekių tarifinis klasifikavimas reiškia Kombinuotosios nomenklatūros subpozicijos ar subpozicijos dalies, kuriai priskiriamos atitinkamos prekės, nustatymą (Sąjungos muitinės kodekso 57 str. 1 dalis).

EUROPOS SĄJUNGOS KOMBINUOTOJI NOMENKLATŪRA

Beveik 200 pasaulio valstybių naudoja Pasaulio muitinių organizacijos sudarytą ir administruojamą Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą (toliau – Suderinta sistema arba SS) tarptautinėje prekyboje importuojamos ir eksportuojamos prekės klasifikuoti.

Suderintą sistemą (SS) sudaro:

- bendrosios SS aiškinimo taisyklės (BAT);
- 21 skyrius, suskirstytas į 99 skirsnius;
- skyrių, skirsnių ir subpozicijų pastabos;
- skyrių, skirsnių, pozicijų ir subpozicijų tekstai.

Europos Sąjungos Kombinuotoji nomenklatūra (toliau – KN) sudaryta Suderintos sistemos (SS) pagrindu (apima ją visiškai) ir yra papildyta:

- Preliminariosiomis nuostatomis, kurios apima bendrąsias taisykles, taikomas tiek nomenklatūrai, tiek muitams, ir paaiškina Kombinuotosios nomenklatūros taikymą, bei specialiąsias nuostatas, skirtas tam tikroms prekių grupėms;
- KN skyrių ir skirsnių pastabomis (papildančiomis SS skyrių ir skirsnių pastabas);
- KN subpozicijomis – išplečiant SS prekės kodo struktūrą (nuo šešių skaitmenų (SS) iki aštuonių (KN));
- Tarifo priedais (dėl žemės ūkio produktų, farmacinių medžiagų, palankaus tarifų režimo).

Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodo struktūra

KN kodą sudaro aštuonženklis skaičius:

- XX skirsnis (SS);
- XXXX pozicija (SS);
- XXXX XX subpozicija (SS);
- XXXX XX XX subpozicija (KN).

Pavyzdžiui:

Remiantis Kombinuotąja nomenklatūra kiekvienų metų pabaigoje tvirtinamas Europos Sąjungos Bendrasis muitų tarifas („bendrasis muitų tarifas“ reiškia Kombinuotosios nomenklatūros ir muitų tarifų, nustatytų kiekvienai nomenklatūros subpozicijai, kombinaciją).

EUROPOS SĄJUNGOS INTEGRUOTAS TARIFAS – TARIC

TARIC – tai Bendrojo muitų tarifo bei kitų Europos Sąjungos užsienio prekybos tarifinio reguliavimo priemonių taikymo instrumentas. TARIC nomenklatūra yra sudaryta remiantis Kombinuotąja nomenklatūra, prekės kodą išplėtus iki 10 skaitmenų, ir tuomet, kai reikia, papildžius keturženkliais papildomais kodais. TARIC – tai bendra visoms Europos Sąjungos šalims narėms duomenų bazė, sukurta ir prižiūrima Europos Komisijos Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato (DG TAXUD) ekspertų, kurioje pateikta apibendrinta informacija apie Sąjungoje taikomas tarifinio ir kai kurias netarifinio reguliavimo priemones. Ji savarankiško teisinio statuso neturi, tačiau naudojama visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. TARIC sudaro prielaidas ir leidžia:

- sukaupti vienoje duomenų bazėje informaciją apie Europos Sąjungos užsienio prekybos reguliavimo priemones;
- užtikrinti vienodą teisės aktų taikymą visose valstybėse narėse;
- šalims narėms sudaryti savo darbinius tarifus ir kompiuterizuoti muitų ir mokesčių apskaičiavimą.

TARIC duomenys atnaujinami kasdien ir perduodami valstybėms narėms bei publikuojami internete.

LIETUVOS RESPUBLIKOS INTEGRUOTAS TARIFAS – LITAR

Lietuvos muitinė, taikydamą muitus ir kitus jos administruojamus mokesčius, bendrosios žemės ūkio ir prekybos politikos priemones, muitinės kompetencijai priskirtus importo, eksporto ir tranzito draudimus ir apribojimus, naudoja Lietuvos Respublikos integruotą tarifą (toliau – integruotas tarifas arba LITAR), kuris yra informacijos apie minėtas su prekyba prekėmis susijusias priemones rinkinys, sudarytas ir tvarkomas kaip kompiuterinė duomenų bazė. LITAR sudaro Europos Sąjungos integruoto tarifo (TARIC) duomenys, papildyti Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatytais duomenimis. LITAR tvarko Muitinės departamento Tarifų skyrius Muitinės departamento generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

LITAR yra instrumentas, skirtas Europos Sąjungos tarifinės ir kai kurios netarifinės informacijos bei nacionalinių mokesčių (akcizų bei PVM) tarifų informacijos paieškai, tačiau kompiuterinė duomenų bazė nėra teisės aktas, todėl LITAR neturi juridinio statuso. Norintys patikslinti muitų ar mokesčių tarifus bei jų taikymo sąlygas turėtų ieškoti atitinkamo teisės akto (Europos Sąjungos reglamento, Lietuvos Respublikos akcizų ar pridėtinės vertės mokesčio įstatymų ir pan.).

KAIP KLASIFIKUOJAMOS PREKĖS

Kombinuotoje nomenklatūroje (KN) prekės klasifikuojamos:

- ❖ pagal medžiagą, iš kurios pagaminta prekė (1–83 skirsniai, išskyrus 64–67 skirsnius), pavyzdžiui, plastikinis rūbų segtukas klasifikuojamas KN 3926 pozicijoje, o medinis – 4421 pozicijoje;
- ❖ pagal prekės paskirtį ar atliekamą funkciją (64–67 bei 84–97 skirsniai), pavyzdžiui, visų rūšių laikrodžiai klasifikuojami KN 91 skirsnyje.

Tokį prekių klasifikavimą paprastai apsprendžia pozicijos ir subpozicijos tekstas, pavyzdžiui, puodai iš plieno – KN 7323 pozicija.

Prie daugumos Kombinuotosios nomenklatūros skyrių ir skirsnių pateikiamos pastabos. Šias pastabas svarbu perskaityti, nes jos lemia klasifikavimą, kadangi nurodomos išimtys, pateikiami tam tikrų sąvokų apibrėžimai, KN pozicijų, skyrių arba skirsnių apribojimai ar išplėtimai.

Skirsnių lygmeniu paprastai prekės klasifikuojamos:

- ✓ pagal prekių kilmę, pavyzdžiui, gyvūninės, augalinės kilmės, žuvininkystės (1–14 skirsniai), mineralogijos (25–27 skirsniai);
- ✓ pagal cheminę sudėtį, pavyzdžiui, taukai (15 skirsnis), chemijos pramonės preparatai, plastikai, guma (28–40 skirsniai);
- ✓ pagal medžiagą, iš kurios pagamintos prekės, pavyzdžiui, oda, kailiai, mediena, popierius (41–49 skirsniai), metalai (72–83 skirsniai);
- ✓ pagal atliekamą funkciją, pavyzdžiui, avalynė, mechaniniai ir elektriniai įrenginiai, transporto priemonės, laikrodžiai, muzikos instrumentai, ginklai, baldai (64–67, 84–97 skirsniai).

Skirsniuose prekės dažniausiai klasifikuojamos pagal medžiagos apdorojimo laipsnį: žaliava – pusfabrikatis – baigtas gaminys. Panašus principas naudojamas ir visoje nomenklatūroje.

Pozicijos tekstas	Pozicija	Prekės aprašymo pavyzdys
Gyvos kiaulės	0103	Gyvos kiaulės
Kiaulių mėsa (kiauliena)	0203	Šviežia atšaldyta arba užšaldyta kiaulių mėsa
Dešra ir panašūs mėsos gaminiai	1601	Dešra, pagaminta iš kiaulienos
Sriubos ir sultiniai	2104	Žirnių sriuba su kiaulienos gabalėliais
Oda	4106	Sausos kiaulienos (krastas)
Odos dirbiniai	4202	Odinė rankinė
Avalynė	6403	Batai su odiniais batviršiais ir išoriniais padais iš gumos
Sėdimieji baldai	9401	Medinio karkaso krėslas apmuštas odai
Sporto reikmenys	9506	Odiniai kamuoliai

Kodėl, priskiriant prekę vienai ar kitai Kombinuotosios nomenklatūros (KN) pozicijai (subpozicijai), tenka rinktis vieną iš kelių galimų variantų?

Prekės Kombinuotojoje nomenklatūroje klasifikuojamos ir pagal medžiagą, iš kurios jos pagamintos, ir pagal atliekamą funkciją (panaudojimą), todėl ta pati prekė gali būti klasifikuojama keliuose pozicijose (arba pagal medžiagą, arba pagal atliekamą funkciją). Dažnai prekė gali būti pagaminta iš dviejų medžiagų, klasifikuojamų skirtingose pozicijose (stiklinis indelis arbatai su metaliniu sieteliu). Arba prekė atlieka dvi funkcijas, kurios apibūdintos dviejose pozicijose (pavyzdžiui, atsuktuvai su elektros srovės indikatoriumi). Tokios daugiafunkcinės prekės dažnai būna įvardytos KN subpozicijose (pavyzdžiui, radijo žadintuvai įvardyti KN 8527 pozicijoje) arba paminėtos skyrių ar skirsnių pastabose (pavyzdžiui, XVII skyriaus 4 pastaba apie antžemines ir kartu plaukiojančias transporto priemones).

PAGRINDINĖS PREKIŲ TARIFINIO KLASIFIKAVIMO PRIEMONĖS

Importuojamos į Europos Sąjungą ir eksportuojamos iš jos prekės klasifikuojamos pagal Kombinuotąją nomenklatūrą ir kitas muitinės naudojamas nomenklatūras vadovaujantis jų taikymą reglamentuojančiais teisės aktais:

- Sąjungos muitinės kodeksu, jo taikymą ir įgyvendinimą reglamentuojančiais teisės aktais;
- Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo;
- Bendrosiomis Kombinuotosios nomenklatūros (KN) aiškinimo taisyklėmis, KN skyrių, skirsnių ir subpozicijų pastabomis bei skyrių, skirsnių, pozicijų ir subpozicijų tekstais;
- Europos Komisijos reglamentais dėl tam tikrų prekių klasifikavimo;
- Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimais dėl tam tikrų prekių klasifikavimo;
- nacionalinių teismų sprendimais dėl tam tikrų prekių klasifikavimo.

Nepažeidžiant nurodytų teisės aktų reikalavimų, klasifikuojant prekes papildomai atsižvelgiama į:

- Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos nomenklatūros (SS) ir Kombinuotosios nomenklatūros (KN) paaiškinimus;
- Europos Komisijos Muitinės kodekso komiteto klasifikavimo išvadas (*Committee classification statements*) dėl tam tikrų prekių klasifikavimo;
- Pasaulio muitinių organizacijos klasifikavimo sprendimus (*classification decisions*) ir klasifikavimo nuomones (*classification opinions*);
- Europos Privalomosios tarifinės informacijos (*European Binding Tariff Information – EBTI*) duomenų bazės informaciją;
- Cheminių medžiagų tarifinio klasifikavimo (*European Customs Inventory of Chemical Substance – ECICS*) duomenų bazės informaciją.

Atliekant prekių tarifinį klasifikavimą naudojamosi elektroninėmis Lietuvos Respublikos integruoto tarifo (LITAR) bei Europos Komisijos duomenų bazėmis.

BENDROSIOS AIŠKINIMO (INTERPRETAVIMO) TAISYKLĖS

Nesunku prekes klasifikuoti lengvai atpažįstamų pozicijų arba subpozicijų tekstuose. Tačiau ne visuomet įmanoma pozicijų ir subpozicijų tekstuose paminėti visas prekes. Todėl tokios prekės turi būti klasifikuojamos vadovaujantis bendrosiomis aiškinimo taisyklėmis, kurios pateiktos Kombinuotosios nomenklatūros pradžioje. Vadovaujantis bendrosiomis aiškinimo taisyklėmis (BAT) klasifikuojamos prekės, kurios:

- yra nesukomplektuotos arba nebaigtos gaminti, nesurinktos;
- yra sudarytos arba surinktos iš įvairių medžiagų;
- yra prekių rinkiniai;
- yra pateikiamos su futliarais.

Bendrosios aiškinimo taisyklės nurodo klasifikavimo principus ir sudaro bendrąsias prielaidas taikyti nomenklatūrą. Taisyklės turi juridinį statusą ir yra neatskiriama Kombinuotosios nomenklatūros dalis. Pirmosios penkios bendrosios aiškinimo taisyklės yra skirtos klasifikuoti prekes keturių ženklų lygmeniu, t. y. nustatoma prekės pozicija, o šeštoji taisyklė skirta prekių klasifikavimui subpozicijose.

1–4 taisyklės sunumeruotos svarbos tvarka. Susidūrus su klasifikavimo sunkumais, šias taisykles būtina taikyti eilės tvarka. Pirmiausia reikia patikrinti, ar galima taikyti 1-ąją taisyklę. Jeigu galima, tai ji ir taikoma. Jeigu negalima, pereiname prie antrosios taisyklės, įvertinama, ar ji taikytina, ir t. t. Daugumą prekių galima klasifikuoti remiantis 1-ąja ir 6-ąja taisyklėmis.

Pirmoji bendroji aiškinimo taisyklė

- 1. Skyrių, poskyrių ir skirsnų pavadinimai pateikiami tik nurodymui palengvinti; juridiniais tikslais; prekių klasifikavimas turi būti nustatomas pagal pozicijų pavadinimus bei skyrių ir skirsnų pastabas ir, jeigu šiuose pozicijų pavadinimuose ir pastabose nenurodyta kitaip, vadovaujantis toliau išdėstytomis nuostatomis.**

1 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Tai pagrindinė prekių klasifikavimo taisyklė. Klasifikavimą visų pirma lemia pozicijos pavadinimas ir atitinkamo skyriaus ir skirsnio pastabos. Jeigu pozicijų pavadinimuose ir atitinkamose pastabose nepateiktas kitas aiškinimas dėl prekės klasifikavimo, tuomet klasifikuojama vadovaujantis jomis. Jeigu to padaryti negalima, taikomos kitos taisyklės. Pavyzdžiui, gyvi arkliai klasifikuojami Kombinuotosios nomenklatūros 0101 pozicijoje „Gyvi arkliai, asilai, mulai ir arklėnai“, tačiau jeigu arkliai įvežami kartu su cirku, jie klasifikuojami Kombinuotosios nomenklatūros 9508 pozicijoje „...; klajojantys cirkai, ...“, kadangi 1 skyriaus pastabos (c) punktas nurodo šią išimtį.

1 bendrosios aiškinimo taisyklės teiginiai yra aiškūs ir daugelis prekių yra klasifikuojamos nenaudojant tolimesnių taisyklių.

Antroji bendroji aiškinimo taisyklė

- 2. a) Bet kuri pozicijos pavadinime esanti nuoroda į kokią nors prekę turi būti taip pat laikoma nuoroda į tokia prekę, nesukomplektuotą arba nebaigtą gaminti, jeigu ji turi pagrindines sukomplektuotos arba baigtos gaminti prekės savybes. Tokia nuoroda taip pat įvardija ir sukomplektuotą arba baigtą gaminti prekę (taip pat prekę, laikomą sukomplektuota arba baigta gaminti vadovaujantis šia taisykle), kuri pateikiama nesurinkta arba išardyta.**
- b) Bet kuri pozicijos pavadinime esanti nuoroda į kokią nors medžiagą turi būti taip pat laikoma nuoroda į šios medžiagos mišinius ir kombinacijas (derinius) su kitomis medžiagomis. Bet kuri nuoroda į prekes iš tam tikros medžiagos turi būti taip pat laikoma nuoroda į tokias prekes, visiškai ar iš dalies pagamintas iš šios medžiagos. Prekės, sudarytos iš daugiau kaip vienos medžiagos, turi būti klasifikuojamos vadovaujantis 3 taisyklės nuostatomis.**

2 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Ši taisyklė praplečia Kombinuotosios nomenklatūros (KN) pozicijų apimtį.

Naudojant 2 taisyklės a punktą, galima klasifikuoti tokias prekes, kurios gali būti:

- nesukomplektuotos arba nebaigtos gaminti;
- nesurinktos arba išrinktos;
- nesukomplektuotos ir nesurinktos, tačiau išlaiko baigtos prekės charakteristikas.

Pavyzdžiui, dviratis be sėdynės turi būti klasifikuojamas ten pat, kaip ir sukomplektuotas dviratis – KN 8712 pozicijoje. Toje pačioje pozicijoje klasifikuojamas ir išrinktas dalimis dviratis (ratai, purvasaugiai, bagažinė, rėmas ir t. t.), jeigu jis pateikiamas muitinei (pvz., importuojamas) vienu metu.

2 bendrosios aiškinimo taisyklės b punktas reiškia, kad kiekviena pozicija, kurioje minima tam tikra medžiaga, taikoma ir mišiniams bei junginiams, į kurių sudėtį ji įeina. Pavyzdžiui, Kombinuotosios nomenklatūros 4203 pozicijoje klasifikuojami švarkai iš odos. Nors toks švarkas yra su medvilniniu pamušalu, plastikinėmis sagomis ir užtrauktuku, tačiau ši taisyklė leidžia jį priskirti KN 4203 pozicijai kaip odinį švarką. Ši taisyklė netaikoma, kai pozicijos tekste nėra nuorodos į medžiagą, iš kurios turi būti pagaminta prekė (pavyzdžiui, skėčiai klasifikuojami KN 6601 pozicijoje). Jeigu prekėms, sudarytoms iš kelių medžiagų, galima pritaikyti keletą Kombinuotosios nomenklatūros pozicijų, reikia taikyti 3 bendrąją aiškinimo taisyklę.

Trečioji bendroji aiškinimo taisyklė

Ši taisyklė dažniausiai taikoma prekių mišiniams, rinkiniams ir sudėtinėms prekėms klasifikuoti. Taisyklė nustato tokių prekių klasifikavimo prioritetus.

3. Jeigu, pritaikius 2 taisyklės b punktą arba dėl kokių nors kitų priežasčių, prekę galima *prima facie* (pasirinktinai) klasifikuoti dviejose arba daugiau pozicijų, ji turi būti klasifikuojama taip:

- a) pirmenybė teikiama tai pozicijai, kurioje prekę aprašyta tiksliausiai, lyginant su kitomis pozicijomis, kuriose ji aprašyta bendriau. Tačiau, jeigu kiekvienoje iš dviejų ar daugiau pozicijų yra nurodyta tiksliai dalis medžiagų, sudarančių mišinį arba sudėtinę prekę, taip pat jeigu nurodyta tiksliai dalis dirbinių, supakuotų į mažmeninei prekybai skirtą rinkinį, tokios pozicijos atitikimo tokioms prekėms požiūriu turi būti vertinamos kaip lygiavertės, net jeigu vienoje iš jų prekės aprašytos išsamiau arba tiksliau;
- b) mišiniai, kombinuotos prekės, sudarytos iš įvairių medžiagų arba surinktos iš įvairių dalių, taip pat prekės, supakuotos į mažmeninei prekybai skirtus rinkinius, kurios negali būti klasifikuojamos taikant 3 taisyklės a punktą, turi būti klasifikuojamos taip, tarsi jos būtų sudarytos tik iš medžiagų arba sudėtinių dalių, kurios nulemia esminius prekių požymius, jeigu tokį kriterijų galima taikyti;
- c) prekės, kurios negali būti klasifikuojamos taikant 3 taisyklės a arba b punktus, turi būti klasifikuojamos pozicijoje, kuri lygiavertė pozicijų numeracijos požiūriu yra paskutinė.

3 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Kai klasifikuojant galima taikyti dvi ar daugiau pozicijų, 3 taisyklėje pateikiami metodai, kaip nustatyti teisingą Kombinuotosios nomenklatūros (KN) poziciją. Šios taisyklės turi būti taikomos ta pačia eilės tvarka, kokia yra pateikiamos. Pirmiausia taikomas 3 taisyklės a punktas. Jei šis punktas nepadeda klasifikuoti, taikomas 3 taisyklės b punktas. Jeigu nepavyksta klasifikuoti nei vadovaujantis 3 taisyklės a punktu, nei b punktu, taikomas c punktas.

3 taisyklę galime taikyti tik tuomet, kai norimai suklasifikuoti prekei negalima pritaikyti pirmųjų dviejų bendrųjų aiškinimo taisyklių. Norint teisingai pasirinkti poziciją, reikia rasti tokią, kuri tiksliausiai aprašo nagrinėjamą prekę (3 bendrosios aiškinimo taisyklės a punktas). Tokia pozicija turi pirmenybę prieš tas pozicijas, kuriose pateiktas bendras prekės aprašymas. Pavyzdžiui, elektrinė skutimosi mašinėlė atitinka KN 8510 pozicijos prekės aprašymą „Skutimosi mašinėlės ir plaukų kirpimo mašinėlės...“, o ne pozicijos 8467 prekės aprašymą „Elektromechaniniai įrankiai...“ arba pozicijos 8509 aprašymą „Elektromechaniniai būtiniai prietaisai...“. Jeigu tenka rinktis iš dviejų Kombinuotosios nomenklatūros pozicijų, kai:

- nei vieno iš jų prekės aprašymas nėra tikslesnis už kitą,
- jų prekė sudaro keletas dalių / įvairios medžiagos, minimos keliose KN pozicijose,

tuomet, remiantis 3 taisyklės b punktu, savo prekę turite klasifikuoti pagal tą dalį / medžiagą, kuri suteikia prekei jos pagrindinę (esminę) savybę.

3 bendrosios aiškinimo taisyklės b punktas taikomas:

- mišiniams (kietų, skystų ar dujinių medžiagų), kurių komponentai klasifikuojami skirtingose pozicijose; klasifikuojama pagal medžiagą, kuri suteikia mišiniui esminį charakterį;
- kombinuotoms (sudėtinėms) prekėms, sudarytoms iš skirtingų medžiagų arba sudarytoms iš skirtingų sudėtinių dalių. Tai galėtų būti atskiros prekės, kurios sukomplektuotos kartu, viena kitą papildo ir sudaro tokią visumą, kad pardavimas atskiromis dalimis yra neįmanomas. Pavyzdžiui, stikliniai indeliai prieskoniams ant specialiai sukonstruoto medinio padėklo. Kadangi stikliniai indeliai nusako sudėtinės prekės esmę, tokią prekę klasifikuosime KN 7013 pozicijoje;
- rinkiniams (komplektams), skirtiems mažmeninei prekybai. Kombinuotosios nomenklatūros (KN) požiūriu, rinkiniai turi tenkinti tris sąlygas:
 - jie turi būti sudaryti mažiausiai iš 2 skirtingų dirbinių, klasifikuojamų skirtingose KN pozicijose. Pavyzdžiui, 6 šaukšteliai kavai negali būti laikomi rinkiniu; turi būti sudaryti iš daiktų, turinčių nepriklausomą arba pagalbinę funkciją, o nagrinėjant tuos daiktus kartu – jie visi turi tenkinti tam tikrus poreikius;
 - jie turi atlikti atitinkamą funkciją. Rinkiniai turi būti sudaryti iš kartu supakuotų dirbinių ar produktų, skirtų tam tikroms reikmėms tenkinti arba konkrečiai veiklai, pavyzdžiui, valgių gaminimas, plaukų šukavimas, braižymas;
 - prekės turi būti supakuotos taip, kad tikėtų tiesiogiai parduoti vartotojams jų neperpakavus (pvz., dėžėse, futliaruose, ant padėklų).

Rinkiniai, kurie tenkina **visas tris sąlygas**, klasifikuojami pagal prekę, kuri gali būti laikoma apsprendžianti rinkinio kaip visumos esminį požymį. Prekės esminį požymį (pagrindinę savybę) lemia įvairūs veiksniai. Tai gali būti vertė, tūris, kiekis, kokybė, svoris, atliekama pagrindinė funkcija. Tokio rinkinio pavyzdys galėtų būti plaukų kirpimo mašinėlė, supakuota kartu su žirkklėmis, šukomis ir plastikiniu apsiaustėliu. Toks rinkinys klasifikuojamas Kombinuotosios nomenklatūros 8510 pozicijoje, kadangi elektrinė mašinėlė atlieka pagrindinę funkciją. Tačiau maisto produktai (pavyzdžiui, įvairūs konservai), supakuoti kartu, paprastai klasifikuojami atskirai.

Pastaba. 3 taisyklės b punktas netaikomas tokiems rinkiniams, kurie nomenklatūroje įvardyti ir klasifikuojami, vadovaujantis 1 bendrosios aiškinimo taisyklės nuorodomis (pavyzdžiui, kelioniniai rinkiniai – 9605 pozicija).

Kai prekių neįmanoma suklasifikuoti taikant 3 taisyklės a ir b punktus, jos turi būti klasifikuojamos pozicijoje, kuri klasifikacijos nustatymo požiūriu lygiaverčių pozicijų numeracijos sekoje yra paskutinė. Tai 3 bendrosios aiškinimo taisyklės c punktas.

Taigi, taikant 3 bendrąją aiškinimo taisyklę, eilės tvarka yra tokia:

- tiksliausias prekės aprašymas;
- pagrindinė savybė (esminis požymis);
- pozicija, kuri yra paskutinė pozicijų numeracijos požiūriu.

Ketvirtoji bendroji aiškinimo taisyklė

4. Prekės, kurių neįmanoma suklasifikuoti taikant pirmiau išdėstytas taisykles, turi būti klasifikuojamos pozicijoje, atitinkančioje prekes, kurioms šios prekės yra artimiausios (giminingiausios).

4 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Ši taisyklė taikoma retai, nes daugelį prekių galima klasifikuoti vadovaujantis 1, 2 ir (arba) 3 taisyklėmis. Tačiau ji yra būtina, nes:

- greitai keičiasi ir vystosi technologijos;
- sunku suklasifikuoti naują rinkoje pasirodžiusią prekę.

Penktoji bendroji aiškinimo taisyklė

5. Be pirmiau išdėstytų nuostatų, toliau išvardytoms prekėms turi būti taikomos šios taisyklės:

- a) fotoaparatai ir kino kamerų, muzikos instrumentų futliarai, ginklų dėklai, braižybos priemonių, papuošalų dėžutės ir panašios talpyklos, specialios formos arba kitaip pritaikytos tam tikriems daiktams arba jų rinkiniams laikyti, tinka ilgai naudoti ir pateikiamos kartu su daiktais, kuriems jos skirtos, turi būti klasifikuojamos kartu su tokiais daiktais, jeigu jie paprastai parduodami tokiose talpyklose. Tačiau ši taisyklė netaikytina talpykloms, kurios suteikia visumai savo esminį požymį;
- b) atsižvelgiant į pirmiau išdėstytas 5 taisyklės a punkto nuostatas, pakavimo medžiagos arba pakavimo talpyklos, pateikiamos kartu su jose supakuotomis prekėmis, turi būti klasifikuojamos kartu su tomis prekėmis, jeigu jos paprastai naudojamos tokioms prekėms pakuoti. Tačiau šios nuostatos taikyti neprivaloma, kai tokios pakavimo medžiagos arba pakavimo talpyklos akivaizdžiai tinka naudoti pakartotinai.

5 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Taisyklės a punktas taikomas tokioms talpykloms, kurios:

- yra specialios formos, pritaikytos tam tikriems daiktams, kuriems jos yra skirtos, laikyti. Tokių saugojimui skirtų pakuočių pavyzdžiais gali būti papuošalų dėžutės ir žiūronų dėklai;
- tinka ilgai naudoti, t. y., jos pagamintos taip, kad jų naudojimo laikas būtų panašus į daikto, kuriam jos skirtos, naudojimo laiką. Šios talpyklos taip pat naudojamos daiktui apsaugoti tuo metu, kai jis nenaudojamas (pvz., jo transportavimo ar sandėliavimo metu);
- pateikiamos kartu su daiktais, kuriems jos skirtos, nepriklausomai nuo to, ar tie daiktai transportavimo patogumui supakuoti kartu su jomis, ar atskirai. Atskirai pateikiamos pakuotės klasifikuojamos jas atitinkančiose pozicijose;
- pagal savo rūšį yra paprastai parduodamos su tokiais daiktais;
- nesuteikia visumai savo esminio požymio.

Talpyklų, pateikiamų su prekėmis, kurioms jos skirtos, ir klasifikuojamų vadovaujantis šia taisykle, pavyzdžiai yra bižuterijos dėžutės ir futliarai; elektrinių skustuvų futliarai; žiūronų futliarai, fotoaparatus futliarai; muzikos instrumentų futliarai; ginklų dėklai.

Talpyklų, kurioms netaikoma ši taisyklė, pavyzdys – sidabrinė arbatos dėžutė su arbata. Tokia dėžutė klasifikuotina pagal 3 taisyklės b punktą kaip sidabrinė dėžutė, o ne pagal turinį. Vadovaujantis 5 bendrosios aiškinimo taisyklės b punktu, klasifikuojamos pakavimo medžiagos ir pakavimo talpyklos paprastai naudojamos pakuoti prekėms, kurioms jos skirtos. Tačiau šios nuostatos taikyti neprivaloma, kai tokios pakavimo medžiagos arba pakavimo talpyklos akivaizdžiai tinka naudoti pakartotinai, pavyzdžiui, metalinės talpyklos, skirtos suspaustoms dujoms laikyti. Reikia pabrėžti, kad prekių pardavimas kartu su talpyklomis, futliarais, dėžutėmis turi būti normali prekybos rūšis. Jeigu įpakavimo talpyklos (dėžės, futliarai, talpyklos) yra tuščios, jos klasifikuojamos atskiroje Kombinuotosios nomenklatūros pozicijoje.

Šeštoji bendroji aiškinimo taisyklė

6. Juridiniais tikslais klasifikuojant prekes bet kurios pozicijos subpozicijose, vadovaujamasi subpozicijų pavadinimais ir visomis taikytinomis subpozicijų pastabomis, taip pat *mutatis mutandis* (su reikiamais pakeitimais), pirmiau išdėstytomis taisyklėmis, laikantis nuostatos, kad gali būti sugretinamos tik to paties lygio subpozicijos. Taikant šią taisyklę taip pat reikia remtis atitinkamo skyriaus ar skirsnio pastabomis, jeigu pagal kontekstą nereikalaujama kitaip.

6 bendrosios aiškinimo taisyklės paaiškinimas

Tai labai svarbi taisyklė. Kad prekė būtų juridškai teisingai suklasifikuota bet kokios pozicijos subpozicijoje, reikia pasinaudoti 1–5 taisyklėmis pozicijos lygmeniu. Tačiau 6 bendroji aiškinimo taisyklė turi būti taikoma tik tada, kai nustatyta prekės Kombinuotosios nomenklatūros pozicija. Reikia remtis subpozicijų tekstu bei atitinkamomis subpozicijų pastabomis.

6 bendrojoje aiškinimo taisyklėje išvardytos sąvokos reiškia:

- „to paties lygio subpozicijos“: subpozicijos pažymėtos vienu brūkšneliu (pirmas lygis), subpozicijos, pažymėtos dviem brūkšneliais (antras lygis). Vadinasi, kai remiantis 3 bendrosios aiškinimo taisyklės a punktu sugretinamos dvi ar daugiau vienos pozicijos subpozicijų, būtina atkreipti dėmesį, kad tarpusavyje galima lyginti tik to paties lygio subpozicijas.
- „jeigu kontekste nenurodyta kitaip“: išskiriami atvejai, kai skyriaus ar skirsnio pastabos nesuderinamos su subpozicijų tekstais. Pavyzdžiui, 71 skirsnio 4 pastabos b punkto sąvoka „platina“ skiriasi nuo 71 skirsnio 2 subpozicijos pastaboje esančios sąvokos „platina“. Todėl klasifikuojant prekę KN 7110 11 ir 7110 19 subpozicijose taikoma 2 subpozicijų pastaba, o į 4 skirsnio pastabos b punktą neatsižvelgiama.

Subpozicijos, pažymėtos dviem brūkšneliais, turinys negali būti platesnis už subpozicijos, pažymėtos vienu brūkšneliu, turinį.